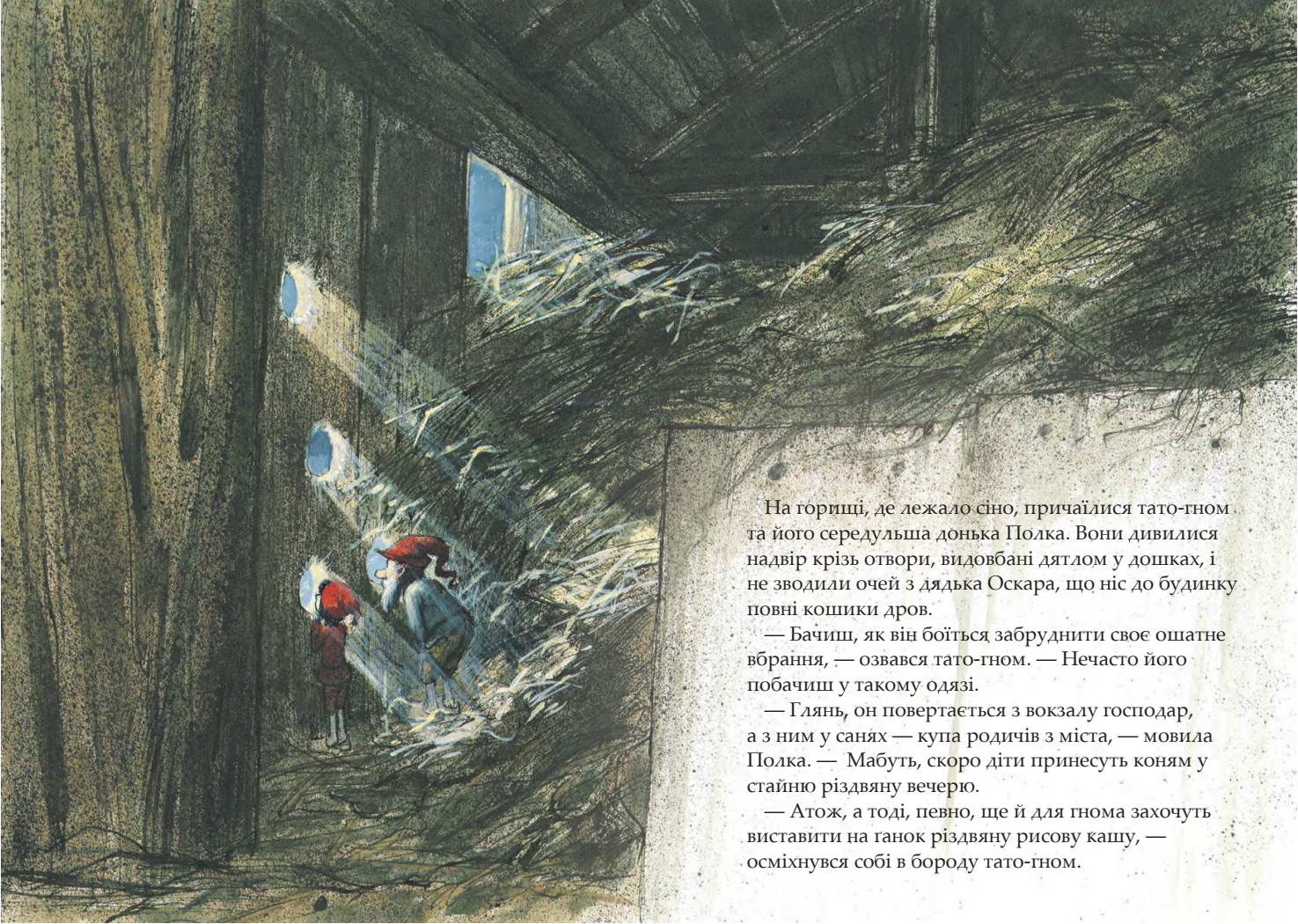

Надійшов Святвечір. Усе подвір'я було вкрите біленьким снігом. Уже смеркало, і з вікон кухні та вітальні лилося ясне світло. В будинку накривали святковий стіл. Невдовзі там збереться вся родина.

На горищі, де лежало сіно, причаїлися тато-гном та його середульша донька Полка. Вони дивилися надвір крізь отвори, видовбані дятлом у дошках, і не зводили очей з дядька Оскара, що ніс до будинку повні кошики дров.

— Бачиш, як він боїться забруднити своє ошатне вбрання, — озвався тато-гном. — Нечасто його побачиш у такому одязі.

— Глянь, он повертається з вокзалу господар, а з ним у санях — купа родичів з міста, — мовила Полка. — Мабуть, скоро діти принесуть коням у стайню різдвяну вечерю.

— Атож, а тоді, певно, ще й для гнома захочуть виставити на ганок різдвяну рисову кашу, — осміхнувся собі в бороду тато-гном.

— Вічно ти торочиш про ту кашу, — дорікнула йому Полка. — Подумаєш! У мамі теж вона виходить смачною.

— Може, й так, — згодився тато-гном. — Та заковика тут не лише в каші. Розумієш, люди виставляють за двері різдвяну кашу на знак поваги до гнома. Це означає, що вони вдячні йому за все, що він для них робить. Мовляв, вони хочуть жити з ним у злагоді. А лихий гном завдає людям немало біди. Коли ж до гнома не виявляють поваги, то він може й розізлитися. Отак, доню, цілий рік наснажуєш себе роботою...

— Хи-хи-хи, — не втрималася Полка. — Наснажуєш себе роботою? Може, «виснажуєш себе роботою»?

Тато-гном намагався вдати, який він поважний, та марно.

— Ехе-хе, треба було б тебе добряче присоромити за те, що насміхаєшся зі свого старенького татуса, — зітхнув він. — Але сьогодні нема часу на всілякі нісенітниці. — І він схопив доньку за руки й закружляв із нею по горищу. — Бо нині Святвечір, тож і нам потрібно вже сідати до різдвяної вечері...

— Так! — вигукнула Полка. — А ПОТІМ підемо дивитися на різдвяного гнома!

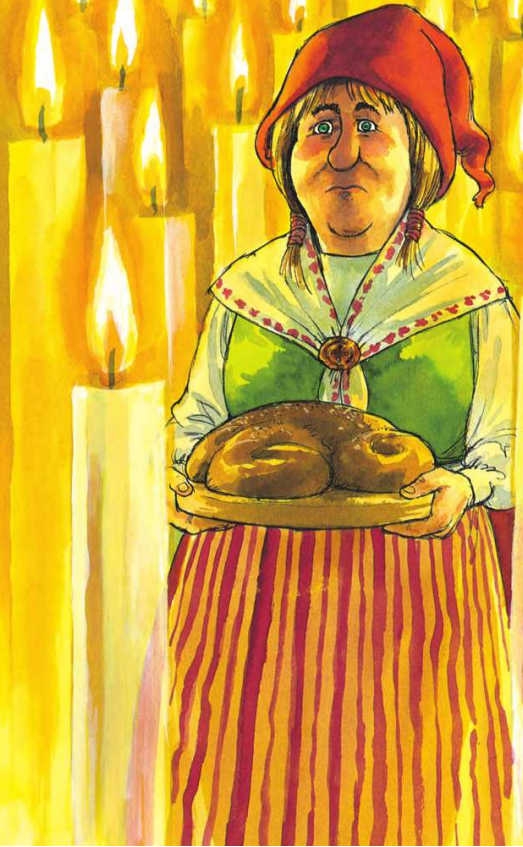
— Тааак! — передражнив її тато-гном. — А ПОТІМ заберемо різдвяну кашу!

Гноми жили на горищі, де лежало сіно, за дверима, про які лише вони знали. Зовні ніхто не міг би й подумати, що за цією стіною хтось мешкає. А коли б хто зайшов у двері, то побачив би напрочуд простору кімнату, де було вдосталь місця для родини гномів.

Гномиха саме накривала святковий стіл, а Пулко стояв біля здорового казана, що висів над вогнем, і щось помішував. Він був уже великий, скоро йому мало виповнитися одинадцять років. То було почесне доручення, адже різдвяна вечеря вважалася найурочистішою трапезою в році.

Гноми не споживають м'яса, тож у них нема різдвяної шинки. Зате вони варять суп зі всіляких трав, ягід та грибів, назбираних упродовж року, починаючи з перших пуп'янків підбілу й завершуючи останнім примерзлим опеньком. Хліб вони печуть із чотирьох видів злаків, а свіже пиво в них просто фантастичне! Що молодший гном, то воно для нього м'якше й солодше, а що

старший — то міцніше й гіркіше. Тож не дивно, що маленька Пілка у свої неповних чотири роки може випити стільки пива, скільки й прадідусь, якому вже чотириста двадцять сім років.

Тато-гном та Полка заходилися розповідати всій родині, що діється в людей, але гномиха слухала їх одним вухом. Вона мізкувала, як їй здійснити те, що задумала на сьогоднішній вечір. Дещо не вельми легке.

Власне, так вже влаштовані гномихи — знають усе, що стається на світі, навіть якщо не бачать того на власні очі. Ба більше, вони знають геть усе, що може невдовзі статися. Скажімо, вони гукають своєму чоловікові: «У вітальні на підлогу впала жарина. Ану біжи погаси!» Або: «Чого доброго, маленька Анна скотиться з ліжка. Хутчій підстав до ліжка стілець!»

Над чим же таким гномиха сушила собі голову цієї миті? Так от, вона знала, що господар цього вечора забуде виставити гномові миску різдвяної каші. Останнім часом людям на це начхати. Пам'ятають тільки про різдвяного гнома, що приносить подарунки. А до справжніх гномів і діла нема. Навіть дітям стало до цього байдужки. Мовляв, навіщо виставляти гномові кашу, якщо вже до них навідувався різдвяний гном? Вони не бачать різниці між гномами.

Якось люди забули виставити за двері різдвяну кашу. Тоді тато-гном так розгнівався, що цілий рік на хуторі траплялися усілякі нещастя. Леле, як же він розгнівався! Хоча насправді був напрочуд доброї вдачі!

Гномиха не мала сумніву, що й цього року люди знов забудуть виставити миску каші. Тож вона повинна щось вдіяти, бо їй несила бачити людську біду.